

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/163/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616200161
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8616200161.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcu: E. R., nar. X.X.XXXX, G.. D. XXX/X, R., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o zaplatenie 529,76 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 25.5.2016 č. k. 6C/6/2016-62 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 529,76 eur s prísl., ako aj sumu 51,89 eur s prísl., to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 277,59 eur na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že žaloba je opodstatnená. Zdôraznil, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo kto bol z obžaloby oslobodený, príp., ktorého vec bola postúpená na priestupkové konanie, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy obhajoby. Vec právne posúdil v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z.. Pri konštatovaní splnenia podmienok pre priznanie náhrady škody skúmal, ktorý orgán je príslušný konať v mene štátu. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na oprávnenia prokurátora tak, ako vyplývajú z ust. § 230 ods. 1 a § 231 písm. a/ Trestného poriadku. Vyjadril názor, že orgánom konajúcim v mene štátu je v danom prípade Generálna prokuratúra SR. Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní a iba on je oprávnený zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutie policajta, ktoré môže nahradiť vlastnými rozhodnutiami, čo sa v tomto prípade nestalo, nakoľko sťažnosť poškodeného proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola ako nedôvodná prokurátorom zamietnutá a prokurátor podal následne vo vzťahu k žalobcovi obžalobu. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 8 Cdo 289/2014, v ktorom sa konštatuje, že pokiaľ v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ alebo povereného príslušníka PZ a podal v trestnej veci obžalobu súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, je Generálna prokuratúra SR. Na prípadnú zmenu orgánu

konajúceho v mene štátu prihladne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti. Súd prvej inštancie preto žalobe o zaplatenie sumy 529,76 eur vyhovel, rovnako aj pokiaľ ide o sumu 51.089,- ktorá je žalobcom uplatňovaná titulom príslušenstva pohľadávky v súlade s §121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Priznaný úrok z omeškania odôvodnil § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a o trovách konania strán rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v znení platnom do 30.6.2016.

3. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Má zato, že súd prvej inštancie rozhodol na základe nesprávne právneho posúdenia veci. Na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie podľa žalovanej nesprávne vec právne posúdil, keď ustálil, že titulom pre nárok na náhradu škody je nezákonné rozhodnutie v rozsahu uznesenia o vznesení obvinenia. V prípade uznesenia o vznesení obvinenia vydaného vyšetrovateľom alebo povereným príslušníkom Policajného zboru, na ktorom sa prokurátor nepodieľal ani nič pri jeho vydaní neopomenul, nie je ani len teoreticky možné, aby škody spôsobil prokurátor, ako to predpokladá zákon. Titul náhrady škody - uznesenie o vznesení obvinenia - je účinné a vykonateľné už jeho vydaním, a teda jeho účinky nastávajú už jeho vydaním, bez ohľadu na to, kedy ho prokurátor obdrží, preto prokurátor nielenže sa ha jeho vydaní nepodieľa, ale jeho účinkom, ktoré nastali až jeho vydaním, nemôže v tomto štádiu zabrániť a už vôbec nie škodu spôsobiť. Preto je úvaha o jeho zodpovednosti absurdná. Zdôrazňuje, že uznesenie o vznesení obvinenia E. R. nebolo v čase jeho vydania nezákonné, ale bolo vydané v súlade s platnou právnou úpravou. Nezákonným sa toto rozhodnutie nestalo ani po vydaní uznesenia v trestnom konaní, ktorým okresný súd vec obžalovaného E. R. pre prečin výtržníctva postúpil OÚ R. na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Len s judikatúrou je možné dospieť k záveru, že takéto rozhodnutie sa má pre účely zákona č. 514/2003 Z.z. považovať za nezákonné. Okresný súd v trestnom konaní nezrušil žiadne rozhodnutie z prípravného konania, on len po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že predmetný skutok nie je možné považovať za trestný čin. Okresný súd v rámci trestného konania po doručení obžaloby mal možnosti konanie zastaviť z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, resp. vrátiť obžalobu na došetrenie. Ak tak nekonal, uznal výsledky vyšetrovania a postup prokuratúry v prípravnom konaní za správny a súladný so zákonom. Poukazujem na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 163/2013 a jeho právne závery. V prípade, ak by sa odvolací súd nestotožnil s touto argumentáciou, navrhuje proti potvrdzujúcemu rozsudku pripustiť dovolanie, keď za otázku zásadného významu považuje otázku oprávnenosti konať v mene štátu s prihladnutím na aplikáciu § 4 ods. 1 písm. m/, ods. 2 citovaného zákona, keďže aplikačná prax jednotlivých súdov je rozdielna a neexistuje v uvedenej právnej otázke žiadne zjednocujúce stanovisko, ktoré by riešilo predmetný právny problém, ako aj otázku oprávnenosti priznať náhradu škody v rozsahu trov právneho zastúpenia pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovanej nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v zmysle zásad vyjadrených v § 378, § 379, § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej dôvodné nie je.

6. Z obsahu spisu vyplynulo, že uznesením OOPZ SR R., ČVS:S.-XXX/SK-XXX zo dňa 30.9.2013 bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Žalobca podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry R. zamietol (sp. zn. PV XXX/XX-X zo dňa 11.11.2013). Prokurátor Okresnej prokuratúry vo R. následne podal dňa 10.12.2013 obžalobu vo vzťahu k žalobcovi s tým, že Okresný súd R. uznesením z 19.12.2013 č. k. XT/XXX/XXXX-XXX vec žalobcu pre prečin výtržníctva postúpil Okresnému úradu vo R., nakoľko uvedený skutok nie je trestným činom, avšak mohol by byť posúdený ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ Zákona o priestupkoch.

7. Podľa § 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom k 30.9.2013, tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

8. Podľa § 3 ods. 1, 2 citovaného zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

9. Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

10. Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, prokuratúru tvoria tieto štátne orgány:

- a) generálna prokuratúra, ktorej osobitnou súčasťou s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky je Úrad špeciálnej prokuratúry,
- b) krajské prokuratúry,
- c) okresné prokuratúry.

11. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom k 30.9.2013, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

12. Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra však dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť, či nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

13. Pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia nielen zastavenie trestného stíhania, ak k nemu došlo pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvinením, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia pre nezákonnosť, ale rovnaké dôsledky má aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž stanoviť v súlade s čl. 46 ods. 3 Ústavy SR podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorý sa neskôr ukázal ako nezákonný. V prípade žalobcu bolo trestné konanie skončené uznesením, z ktorého je zrejmé, že predpoklad o tom, že sa dopustil trestného činu, sa nenaplnil (do pozor. nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011).

14. Citovaný právny predpis zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, v dôsledku čoho sa neposudzuje správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Žalobca aj podľa názoru odvolacieho súdu správne označil orgán konajúci v mene štátu, ktorým je Generálna prokuratúra SR. Trestné stíhanie žalobcu bolo ukončené v konaní pred súdom, ktorý po podaní obžaloby zo strany prokuratúry rozhodol o postúpení veci žalobcu pre predmetný skutok orgánu štátnej správy, konkrétne Okresnému úradu vo R., nakoľko tento skutok nie je trestným činom, ale mohol by byť posúdený ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

15. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie prijaté na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, cit.: „Ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením

obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., je od 1.1.2013 Generálna prokuratúra SR. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti (rozsudok NS SR zo dňa 14.10.2015 sp. zn. 8Cdo/289/2014).

16. Je nepochybné, že v trestnom konaní, v ktorom mal žalobca postavenie obvineného, bol zastúpený advokátom. Žalobca v konaní preukázal, že si splnil povinnosť vo vzťahu k obhajcovi E. A. Y. a vyfakturované náklady na obhajobu mu v celom rozsahu uhradil v konkrétnej sume 529,76 eur (č. l. 8). Tým na strane žalobcu došlo k zmenšeniu jeho majetku v súvislosti s úhradou trov obhajoby, ktoré mu vznikli v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde R. pod sp. zn. XT/XXX/XXXX z čoho vyplýva, že žaloba je opodstatnená, a preto postupoval súd prvej inštancie správne, ak žalobe vyhovel. Podobne správne postupoval súd prvej inštancie aj v priznávaní sumy 51,89 eur s prísl., ide v tejto súvislosti o odmenu právneho zástupcu žalobcu za poskytnutú právnu pomoc pri predbežnom prerokovaní nároku, keď tento nárok je potrebné kvalifikovať ako príslušenstvo pohľadávky - žiadanej náhrady škody v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

17. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na správnom závere o tom, ktorý orgán koná v preskúmanej veci za štát a svoj správny názor vyvodil z ust. § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z. Vo vzťahu k návrhu žalovanej, aby odvolací súd v prípade, že nevyhovie podanému odvolaniu, vyslovil vo výroku rozhodnutia prípustnosť dovolania, odvolací súd uvádza, že tento návrh nemožno považovať za opodstatnený a dôvodný aj so zreteľom na novú procesnoprávnu úpravu.

18. S poukazom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 C.s.p..

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1, 2 C.s.p.. Žalovaná vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalobcovi v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).